

SSSK:s säkerhetsgrupps säsongsrappport 2007-2008

Säsongen bjöd på många isläggningar och rikligt med nederbörd samt många gånger relativt stark strömsättning vilket påverkade isarna.

För första gången sedan säkerhetsgruppen började rapportera potentiellt allvarliga plurr säsongen 2003-2004 har några sådana inte inträffat under de organiserade SSSK-turerna, vilket vi tacksamt noterar.

Många av plurren (se sammanställning nästa sida) inträffade på vattentäckta isar. Vattenbegjutna isar bör betraktas som en riskfaktor. Ljud dämpas, isgränser blir svårare att uppfatta och tidigare skridskospår ses inte varför man inte har så stor nytta av att sjön åkts i annan riktning eller befarits av andra åkare.

De flesta plurr är beskedliga och lite pinsamma då de nästan alltid beror på bristande uppmärksamhet men någon procent av plurren ger skador som undantagsvis kan vara allvarliga.

Ett allvarligt plurr respektive en händelse med potentiellt allvarliga plurr bör uppmärksammas även om de inte finns med i sammanställningen över tillbud på klubbturen. Under isspaning på Stora Kedjen (080118) plurrade tre av fyra deltagare i en försvagning utanför ett bäcktillflöde (se Isbiten nummer 1 2008). En ledare i en systerklubb plurrade i en vindbrunn på en Sörmlandssjö i februari och ådrog sig en krossfraktur i överarmen som tyvärr åstadkom en allvarlig nervskada där prognosen för närvarande är osäker. Gemensamt för dessa bägge allvarligare incidenter/olyckor var att de skedde på vattenbegjutna isar.

Vid det sist nämnda plurret hade den skadade ledaren stor nytta av att en deltagare kunde assistera med att koppla en räddningslina till den bra placerade karbinhaken på ledarens ryggsäck. Det tål att understryka att denna detalj varit värdefull vid flera olyckor de senaste säsongerna. Karbinhaken skall vara tillgänglig ovanför vattentytan när den plurrade ligger och flyter på ryggsäcken i en vak. De relativt stora skadorna kan tillskrivas hög fart knappt 25 km/h och att tunn is är relativt stark i längsled.

Statistiskt är det vanskligt att dra några slutsatser om skadefrekvens och plurrfrekvens efter en så pass medioker säsong, men plurrfrekvensen var lägre än medel för säsongerna 2003-07 både uttryckt i Klubbturensdeltagare per plurr och antal gruppturer per plurr se tabell nästa sida. Som alltid är det ledaren som har störst risk att plurra. För deltagarna torde plurriskerna avsevärt minska om gruppen kan hålla ett lämpligt avstånd till ledaren.

Säkerhetsgruppen har bestått av Bo Biguet, Thure Björck, Per Kågeson (sammankallande) och Johan Porsby.

Stockholm 27/4 2008

Plurr under utfärder med SSSK säsongen 2007/2008

Antecknat av: Thure Björck

Endast helplurr. Flaggturer inräknade men exklusive iskunskapskursens aktiviteter.

Datum	Typ av is	Åkgrupp	Antal plurrare	Typ av plurr	Ev. anmärkning
December					
16	söt	II	1	TP	Snytsboåns tillflöde
26	söt	I	1#	TP	Vattenbegjutet
30	söt	UT-39	1#	TP	Vindbrunn motljus
30	söt	I	1□	TP	Skada revbensfraktur
Januari					
16	söt	III	1#	TP	Vasskant
16	söt	II	1#	TP	Samma vasskant
19	söt	III	1	TP	
20	söt	II	1#	TP	Strömfåra
27	söt	IV	2	TP	Råkövergång
Februari					
16	söt	IV	1#	TP	Strömfåra
17	söt	IV	1#	TP	Blöt kärnis
17	söt	E-65	1	TP	Plurr av deltagare vid landstigning efter fallskada

Ledaren plurrade

□ Avvikelse rapport lämnad

Typ av is: **söt** alternativt **salt**

Typ av plurr: **TP** = **Trivialt plurr** (t.ex. råk, landlöshet, mkt nära land i övrigt, vindbrunn med närhet till fast kant), **PPP** = **Potentiellt problematiskt plurr** (t.ex. tunn is, våris, uppsprickande is, massplurr) alternativt **GF** = **Gränsfall** eller **???** = **inga uppgifter**.

Eventuell anmärkning: T.ex. uppgift om istjocklek, ledarens speciella noteringar

Kommentar:

Således endast triviala plurr under de ordinarie SSSK-utfärderna denna isbristens säsong.

Jämförelsetabell plurrfrekvens under de senaste fem skridskosäsongerna

Säsong	Plurr ¹	Turer ²	Deltagare ²	Deltagare/plurr ³	Turer/plurr ³
2003/04	68	463	7109	103	7
2004/05	68	534	6316	88	8
2005/06	41	434	5247	117	11
2006/07	39	283	3353	86	7
Totalt 2003/04 – 2006/07	216	1714	22025	98	8
2007/08	13	266	2858	220	20

¹ Uppgifterna om antalet plurr är tagna från säkerhetsgruppens årsrapporter 2003/04 – 2006/07, men enbart plurr från grupperna I – V, U39, E65 samt flaggturer är medräknade. (Välkommenturer, iskurser, ledarutfärder samt seglingar är ej medräknade.)

² Uppgifterna om antalet turer och deltagare per säsong är tagna från färdrapportdatabasen på Skridskonätet. Endast SSSK-turer i grupperna I – V, U39, E65 samt flaggturer är medräknade. Uppgifterna i färdrapportdatabasen är ej granskade och inte helt tillförlitliga. De bedöms ändå ge en relativt god bild av antal turer och åkare per säsong.

³ Siffran 220 deltagare per plurr kan tolkas som att risken plurra var knappt en halv procent för varje deltagare per tur i år. I realiteten är risken högre för ledarna, som åker först, och lägre för övriga deltagare. Denna säsong var 7 av 13 helplurr ledarplurr.

Skador under utfärder med SSSK säsongen 2007/2008

Antecknat av: Thure Björck

Inklusive olyckor på land men exklusive privatturer.

Datum	Grupp	Typ av skada	Is	Kön ålder	# Ledaren skadad ☐ Avvikelse rapport S Sjukvård sökts	Övrigt
Decem-ber						
30	I	Revbensskada	Slukhål släppa?	M 48	☐ S	Vid plurr
Januari						
13	Iskurs	Axelskada		K > 50		
Februari						
16	IV	Sårskada ansikte	Spricka	M ≈ 60		Kort efter start
16	IV	Revbensskada	Spricka	K 66	☐ S	Sprickor 3 revben mobiltelefon i fram- ficka
17	E-65	Bruten arm	Vattenbegjuten	K 79	☐ S	Fallskada
Mars						
09	IV	Nackskada	Oklart	?		Fall ytterskär
15	III	Sårskada ansikte	Pikade igenom vid ispåstigning	M 60	☐	Pikhandtag mot läpp
15	II	Sårskada ögonbryn stavhandtag	Vid landstigning			Blodvite stav fastna- de och fjädrade till- baka
15	II	Sträckning ben	Mjukt isparti	M 66	☐	Körde fast
16	III	Sårskada	Överis	M 59	☐	
16	III	Överarmsfraktur	Mjuk is	M 54	# ☐ S	Ledaren avlöstes
16	III	Sårskada läpp		M 54	# ☐	+ bröstorgsskada

Kommentar.

De flesta skadorna är av vanligt förekommande slag och har orsakats av att man kört fast av en eller annan anledning. Typiskt är att många fall sker under dagar när isarna är svårlästa. Tyvärr så är det ibland väl knapphändiga uppgifter i färdrapporter och avvikelserapporter för att de ska kunna hjälpa oss fram till insikter om åtgärder som kan hjälpa till att förebygga nya skador.